

Tak už i on. Odírání Čechů Němci, ruský plyn, elektřina: Ekonom natvrdo

20.06.2022 7:51 | Ze sítí

Ekonom Lukáš Kovanda kritizuje vládu za její takzvaný úsporný energetický tarif, který by měl během nadcházející topné sezóny podle ministra průmyslu a obchodu Jozefa Síkely (za STAN) lidem zlevnit spotřebu energií o 15 až 20 procent. „Bude jen dalším dluhem,“ tepe Kovanda vládní opatření se slovy, že nic neřeší. ČEZ by podle něj měly raději dodávat na lipskou burzu jen přebytečnou elektřinu či bychom měli přestat kupovat ruský plyn s německou přírážkou. Kovanda se tak coby respektovaný ekonom přidává k rétorice energetických odborníků, kteří podobné věci navrhuji dlouhodobě.

 Tak už i on. Odírání Čechů Němci, ruský plyn, elektřina: Ekonom natvrdo

Foto: **Hans Štembera**

Popisek: **Ekonom Lukáš Kovanda**

reklama

Kovandova kritika se týká takzvaného úsporného energetického tarifu pro domácnosti, který by měla podle ministra průmyslu a obchodu Síkely vláda projednávat v tomto týdnu.

V rámci tohoto opatření by měla být domácnostem z veřejných peněz hrazena část spotřeby ve výši 15 až 20 procent a státní rozpočet opatřením dle Síkely přijde o 16 až 24 miliard korun.

Úsporný tarif by měl na elektřinu i plyn platit celou nadcházející topnou sezonu, případně déle a podle návrhu domácnosti o příspěvek nebudou muset žádat, jelikož bude automaticky odečtený od poplatků nebo záloh na faktuře.

„Tarif pomůže s cenami energií a bude také motivovat k úsporám, které jsou základem snižování závislosti na Rusku,“ míní Síkela.

Podle Kovandy jsou však jeho slova zcestná a nepůjde o skutečně účinné řešení, pouze o další dluh.

Systemovým řešením, opodstatnitelným válkou, by dle něho byla stopka přeprave elektřiny na evropském trhu. ČEZ by měly dle ekonoma na lipskou burzu prodávat jen její přebytky.

Navrhuje též, abychom pozastavili poplatek na obnovitelné zdroje a účast v systému emisních povolenek EU či kupovat ruský plyn bez německé přírážky.

Právě přírážka pro Němce za plyn je dle ekonoma jen snaha o pokrytectví. „Prakticky všechen plyn, jež v Česku využíváme, je z Ruska, od Gazpromu. Tvářit se, že ruský není, když nám jej přeprodal německý Uniper, je pokrytecké. Platíme přírážku za to, abychom mohli být pokrytečtí. To si můžeme odpustit, a potřebným tím pomůžeme víc než úsporným tarifem,“ shrnul.

Naopak správně vláda dle Kovandy postupuje, když odolává „nátlaku lobby potravinářů či svazu obchodu“ ke krátkodobému snížení daní – to má dle něj kabinet schválit buďto dlouhodobé, anebo raději žádné.

Poukazuje, že když ve Finsku roku 2007 snížili DPH kadeřníkům, zlevnila ani ne polovina z nich, když ale daň roku 2012 vrátili zpět, zdražili najednou všichni. „Na snížení daně (DPH, spotřební) reaguje trh s cca poloviční intenzitou než na zvýšení stejného rozsahu, potvrzují data z EU z let 1996–2015,“ shrnul ekonom s tím, že pouze přechodné snížení daní, ať už z paliv či potravin, je „prohrou spotřebitele“ a je inflační.

„Na snížení reaguje totiž jen část prodejců, neúplně (navyšují se marže), na zvýšení všichni. Tudíž nakonec je cena výš než nebýt přechodného snížení daně. Proto teď za nižší daň lobbují potravináři,“ vysvětlil.

Vláda však již podobnou chybu udělala, když rozhodla o dočasném snížení sazby spotřební daně z benzínu a motorové nafty o 1,50 Kč/litr – opatření, které snížilo cenu paliv pouze na několik dní za cenu dalšího zadlužení rozpočtu, mělo nahrát spíše pumpařům, kteří si navýšili marže na úkor spotřebitele.

„V Německu nynější snížení daní z pohonných hmot přenáší pumpaři do cen na totemech z 30 až 50 %, plyne z expertních odhadů. Je třeba si konečně přiznat, že i v ČR přihrála vláda stovky milionů korun jako bonus hlavně Polákům a Maďarům, co u nás prodávají produkci z ruské ropy,“ ukázal Kovanda, koho vláda potěšila namísto motoristů.